

Wellness and age

Wydawnictwo Naukowe

NeuroCentrum

Lublin

ISBN 978-83-61495-91-8

Chief Editorial Board
Krzysztof Turowski

Language Editor
Mark Wheatley

Statistic Editor
Józef Jasik

Cover design
Sławomir Wróbel

Publisher
Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirschfelda 3/9 U
20-092 Lublin

ISBN 978-83-61495-91-8

Print
'WSCHÓD' AG.Usł.
ul. Długa 5,
Lublin

Wellness and age

Scientific editor

Prof. dr hab. n. biol. Ryszard ASIENKIEWICZ
University of Zielona Góra

Dr n. o kult fiz. Małgorzata BISKUP
Jan Kochanowski University in Kielce

Reviewers

Prof. dr hab. n med. Wiesław KURLEJ
Medical Uniwersity of Wrocław

Prof. dr hab. n med. Krystyna MARKOCKA-MĄCZKA
Medical Uniwersity of Wrocław

Prof. dr hab. n. hum. Bożena ZBOINA
Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Lublin, 2016

CONTENTS

Duda Henryk, Kubieniec Paweł, Jastrzębski Zbigniew, Stachura Alicja, Płatek Łucja, Draga Paweł Professional sport and health (for example, training in the game footballers) Sport wyczynowy a zdrowie (na przykładzie treningu w grze piłkarzy nożnych) ..... <i>Artykuł zawiera 27508 znaków ze spacjami</i>	11
Duda Henryk, Jastrzębska Magdalena, Stachura Alicja, Płatek Łucja, Różyci Paweł, Kubieniec Paweł Sports field "Orlik" a place of leisure time activities in the aspects of healthy children and of young people Boisko sportowe „Orlik” miejscem zagospodarowania czasu wolnego w aspektach prozdrowotnych dzieci i młodzieży..... <i>Artykuł zawiera 27304 znaki ze spacjami</i>	23
Duda Henryk, Stachura Alicja, Płatek Łucja, Różyci Paweł, Kubieniec Paweł, Jastrzębska Magdalena The influence of fitness on the health of women aged 20-50 years Wpływ zajęć fitness na zdrowie kobiet w wieku 20-50 lat..... <i>Artykuł zawiera 23195 znaków ze spacjami</i>	35
Duda Henryk, Płatek Łucja, Stachura Alicja, Różyci Paweł, Kubieniec Paweł, Jastrzębska Magdalena Physical activity during leisure time women Aktywność ruchowa kobiet w czasie wolnym..... <i>Artykuł zawiera 27073 znaki ze spacjami</i>	45
Hołowicka-Kłapeć Paulina, Koncewicz Renata, Makarewicz Agata, Dworzańska Ewa, Mitosek-Szewczyk Krystyna The global developmental delay and intellectual disability - diagnostic difficulties Globalne zaburzenia rozwojowe i niesprawność intelektualna - trudności diagnostyczne..... <i>Artykuł zawiera 20857 znaków ze spacjami</i>	57

Jasiński Mirosław, Taczała Jolanta, Dubelt Joanna, Chrościńska-Krawczyk Magdalena, Zienkiewicz Ewa, Jasińska Ewa A comprehensive care of a child with cerebral palsy in light of current trends in rehabilitation Kompleksowa opieka nad dzieckiem z mózgowym porażeniem dziecięcym w świetle aktualnych kierunków w rehabilitacji	67
<i>Artykuł zawiera 28044 znaki ze spacjami</i>	
Mandzios Natalia, Kurlej Wiesław, Nelke Kamil, Staszak Katarzyna Family tourism and recreation Turystyka i rekreacja rodzinna	77
<i>Artykuł zawiera 23623 znaków ze spacjami</i>	
Myrcik Dariusz, Trzepizur Magdalena, Makarska Joanna, Jędryszek Karolina, Szałabska Dorota, Sobczyk Karolina, Dyjas Wiktoria, Doniec Adrianna, Zych Agata, Kowolik Marta, Janecki Marcin, Niczyporuk Arkadiusz, Stępień Tomasz, Bucki Bogusław, Dubiel Anna, Mandera Marek Dietary supplementation among university students of Silesian and Lesser Poland Voivodeships Suplementacja diety wśród studentów z wyższych uczelni województwa śląskiego i małopolskiego	89
<i>Artykuł zawiera 27389 znaków ze spacjami</i>	
Naworska Beata, Lidwa Monika, Cnota Wojciech, Sodowski Krzysztof, Skrzypulec-Plinta Violetta Eating habits in perimenopausal women Nawyki żywieniowe kobiet w okresie okołomenopauzalnym	103
<i>Artykuł zawiera 30436 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Pinkowska Agnieszka, Rohan-Fugiel Anna, Gworys Bohdan Knowledge of cervix cancer and human papilloma infection in 13-year-old females in relation to conducted protective vaccination. A preliminary study Poziom wiedzy 13-letnich dziewcząt dotyczący raka szyjki macicy i zakażeń brodawczakiem typu ludzkiego w kontekście wykonywanych szczepień ochronnych. Badania wstępne	121
<i>Artykuł zawiera 25107 znaków ze spacjami + grafika</i>	

Rohan Anna, Fugiel Jarosław, Buraczyńska Sandra, Kowalski Henryk, Pinkowska Agnieszka, Gworys Bohdan Fitness effects of resistance tube exercise in women over 60 years of age Efekty ćwiczeń z wykorzystaniem elastomerów u kobiet po 60 roku życia.....	137
<i>Artykuł zawiera 20832 znaki ze spacjami + grafika</i>	
Staszak Katarzyna, Kurlej Wiesław, Nelke Kamil, Majewska Patrycja, Harłukowicz Katarzyna, Mandzios Natalia Lifestyle of women employed in banking Styl życia kobiet zatrudnionych w bankowości	147
<i>Artykuł zawiera 23166 znaków ze spacjami</i>	
Świderska Jolanta, Malara Piotr, Świderski Waldemar The influence of dental fear on oral health status of adults patients from West Pomerania region Wpływ lęku stomatologicznego na stan zdrowia jamy ustnej dorosłych pacjentów z województwa zachodniopomorskiego.....	157
<i>Artykuł zawiera 20 006 znaków ze spacjami</i>	
Świderska Jolanta, Gracz Leszek, Kaczmarek-Wysocka Jarosława, Świderski Waldemar The influence of income on using dental treatment and oral health status of patients 35 - 44 years old from West Pomerania region Wpływ dochodu na korzystanie ze świadczeń stomatologicznych i na stan zdrowia badanych pacjentów w wieku 35 - 44 lata z województwa zachodniopomorskiego.....	167
<i>Artykuł zawiera 22737 znaków ze spacjami</i>	
Sygit Katarzyna Nutrition of the elderly Żywienie osób w starszym wieku.....	179
<i>Artykuł zawiera 25597 znaków ze spacjami</i>	
Wójcik Gustaw, Piskorz Jolanta, Burdzy Danuta Quality of life and functioning of patients in domestic conditions after ischemic stroke Jakość życia i funkcjonowanie chorych w warunkach domowych po udarze niedokrwennym mózgu	191
<i>Artykuł zawiera 21262 znaki ze spacjami + grafika</i>	

Zienkiewicz Ewa, Zienkiewicz Tadeusz, Klatka Maria
The welfare of children in the light of their access to social services.
Serbia's case
Dobrostan dzieci w świetle ich dostępu do usług społecznych
na przykładzie Serbii 203
Artykuł zawiera 29693 znaki ze spacjami + grafika

Foreword

According to Woynarowska (2008), health is treated as a positive category, which is associated with a good quality of life, life energy, physical fitness, human potential, development, the ability to run an active and productive life, enjoyment of life, optimism, happiness. The result of this approach to health is: a/ well-being, which is synonymous with enjoying good health, and b/ wellness referring to the quality of life and health-oriented activities. Optimal health can vary in different periods of human life, depending on the conditions in which one lives and looks after their health.

Health is one of the criteria for assessing the level of the biological development of the individual. The science that deals with the level of human biological development is called auxology. It examines progressive changes occurring in the body (from conception until adulthood), whereas gerontology deals with the processes of regression and involution occurring in ontogenesis.

The above issues are developed in the monograph "Wellness and age". It is a collection of articles on: competitive sports and their effect on health, the assessment of the role of public sports field in organising free time activities for children and youth, the impact of fitness classes on women's health, assessment of the impact of women's physical activity in their free time, global delay of development and intellectual disability, functional assessment of the child with cerebral palsy in the light of trends in rehabilitation, tourism and family recreation, dietary supplementation by students, eating habits of women in menopausal period, assessment of the level of knowledge of health issues and health prevention among 13-year-old girls, the effects of exercise with elastomers in women over 60, lifestyles of women employed in the banking sector, the effect of dental fear on oral health, the influence of patients' varied wealth on their use of dental services, nutrition of the elderly, quality of life and home functioning of patients after ischemic stroke, welfare of children in the light of their access to social services in Serbia.

The presented articles are genuine works based on individual and team research. They reveal the authors' wide range of interests, expressed in a holistic look at the man. I hope that the published works will be an inspiration for further research in various areas of health protection and promotion.

The editor would like to thank the authors and reviewers for their valuable comments and suggestions that contributed to the final shape of the monograph.

Prof. dr hab. n. biol. Ryszard ASIENKIEWICZ
University of Zielona Góra

Dr n. o kult fiz. Małgorzata BISKUP
Jan Kochanowski University in Kielce